

Handleplan – kulturpolitik 2021-28

Handleplanen for kulturpolitik 2021-28 beskriver den konkrete udmøntning af ambitionerne i kulturpolitikken. I forbindelse med Budgetforlig 2023 blev det besluttet at forlænge Kulturpolitikken med fire år til 2028. Med forlængelse af kulturpolitikken er der behov for en revision af handleplanen. Handleplanen er et dynamisk dokument, forstået således, at nye initiativer kan og forventeligt vil komme til i løbet af perioden.

Handleplanen er struktureret efter temaerne i kulturpolitikken, vel vidende, at mange initiativer i handleplanen knytter an til mere end ét tema.

Den er bygget op sådan, at hvert afsnit indledningsvist gennemgår, hvordan vi vil arbejde med at realisere ambitionerne inden for de eksisterende ressourcer.

Handleplanen er Aarhus Kommunes og kulturlivets fælles dokument.

Selvom kulturforvaltningen er primært ansvarlig for en lang række af initiativerne, så er det meget få handlinger, der meningsfuldt kan gennemføres uden tætte partnerskaber med kulturlivet.

Der er i løbet af inddragelsesprocessen ifm. revidering af handleplanen udviklet og fremsendt idéer til initiativer, der vil kræve yderligere finansiering for at kunne realiseres. Disse er sammen med andre initiativer til udmøntning af Kulturpolitikken listet op under hvert afsnit som "Initiativer, der kræver yderligere finansiering". Der er også kommet yderligere forslag til initiativer, der dog skal udvikles, før de evt. kan indgå i handleplanen. Hvor det er muligt, er der angivet et estimeret budget for realisering. Også denne del vil udvikle sig i løbet af perioden.

En gang hvert andet år præsenteres Aarhus Kommunes kulturudvalg for en status på handleplanen.

Det er i handleplanen markeret, hvilke initiativer, der er nye/justerede i denne version og hvilke, der kører videre som kontinuerlige indsatser. **Nye og justerede initiativer er markeret med stjerne*.**

Tema: Et stærkt fundament

Vi vil:

Styrke samarbejdet på tværs af kulturaktører
Styrke de etablerede kulturinstitutioners rolle i byen og i oplandet
Skærpe de kunstfaglige centres rolle ift. frie kunstnere og miljøer
Inddrage kunstfaglige kompetencer og kulturelle vækstlag i byens udvikling
Have fokus på de frie miljøer og deres virke og sikre deres stemme i byens udvikling
Prioritere rum til kunst- og kulturproduktion, eksperimenter og præsentation
Styrke koblingen og samarbejdet mellem kultur og erhvervsliv til gavn for hele byens udvikling

Sådan vil vi gøre det:

- Holde fælles digitale møder mellem kulturaktører og kommunen minimum to gange årligt
- Fastholde og udvikle samarbejdet med Kultursamvirket
- Fokus i de flerårige aftaler på at kulturinstitutionerne afvikler aktiviteter i lokalområder og byrum
- Forpligte de etablerede kulturinstitutioner på at tage ansvar for fødekæde og talentudvikling - dialog og udveksling mellem vækstlag og etablerede aktører *
- Styrke effekten af basistilskud bl.a. gennem sparring med kunstråd og de kunstfaglige centre
- Afholde kulturpolitisk topmøde i 2025 *
- Udmønte strategi for kunst i det offentlige rum i hele kommunen *
- Understøtte udviklingen af en kulturfacilitet til børn i Bispehaven som led i helhedsplanen for området*
- Udvikling af Brobjergskolen - de næste skridt i omdannelse af Brobjergskolen til et kulturelt kraftcenter for børn og unge samt talentmiljøer
- Opsamle erfaringer fra Corporum mhp. at videreføre gode erfaringer til andre kunstarter
- Fokus på at styrke den midlertidige anvendelse af ledig bygningsmasse som frizoner til kultur og kunstproduktion
- Øget fokus på de professionelle kunstneres arbejde og udvikling *
- Styrke Kulturforvaltningens og de kunstfaglige centres synlighed og rolle som sparringspartner og rådgiver - herunder bedre formidling af puljer, transparens ift. beslutningsprocesser og tydeligere formidling af data for udmøntning af kulturforvaltningens puljer *
- Indgå i dialog om en national kulturpolitik *
- Styrke og tydeliggøre Kommunens anvendelse af de kunstfaglige råd *
- Sikre overlevering mellem kunstfaglige rådsperioder *
- Indgå flerårige aftaler med alle de kunstfaglige centre, som skærper deres formål og virke
- Bag om Kulturen - 2025-2026: Kultursamvirket igangsætter Kulturuger og kompetencespor*
- Understøtte den videre udvikling af filmmusik som felt*

Forslag, der kræver yderligere finansiering:

- 2027 - Markere 10-året for 2017 og se på effekter/aftryk 10 år efter - budgetbehov skal afklares *
- Øge bevilling til Billedkunstcentret og Litteraturcentret - budgetbehov skal afklares *

- Øge bevilling til Det Jyske Kunstakademi og arbejde for at øge den nationale bevilling - budgetbehov skal afklares *
- Øge bevilling til Teater Filuren efter nedlæggelse af kulturaftale med staten - budgetbehov skal afklares*
- Øge den kommunale opbakning til musikområdet for at fremme vækst og udvikling - budgetbehov skal afklares *
- Etablering af investeringsfond til udvikling af den aarhusianske musikbranche (kræver yderligere konkretisering) - budgetbehov skal afklares *
- Udvikling af Lybbyen på Sydhavnen – budgetbehov 350.000 kr. årligt
- Styrke billedkunstmiljøet på Sydhavnen – budgetbehov 550.000 kr. årligt
- Etablering af et udstillingssted for lokal og national samtidskunst for at fremme kunstnerisk udveksling – budgetbehov 450.000 kr. årligt
- Afprøve en lokal huskunstnerordning - budgetbehov skal afklares (kræver yderligere konkretisering) *
- Etablere scene til produktioner fra det frie felt - budgetbehov skal afklares *
- Pulje ifm. udgifter ved brug af tomme bygninger – budgetbehov 500.000 kr. årligt
- Sikre permanent driftstilskud til Kulbroen (udløber 2025) – budgetbehov 1 mio. kr. årligt *
- Ansøge om at Aarhus bliver udnævnt til Unesco City of Literature – budgetbehov 600.000 kr. årligt
- Sikring af kulturarven og kulturens kompetencer: Udarbejdelse af beredskabsplaner for kulturinstitutioner - budgetbehov skal afklares (kræver yderligere konkretisering) *
- UKH, bevægelseshus og kulturkapel - sikre aktiviteter på tværs af ungemiljøer i det gamle amtssygehus – budgetbehov 1,5 mio. kr. årligt *
- Fokus på rettigheder i takt med at AI vinder frem - budgetbehov skal afklares (kræver yderligere konkretisering) *
- Støtte op om etablering af et litteraturens hus som et kulturelt samlingspunkt i Aarhus - budgetbehov skal afklares
- Øge de frie puljemidler - budgetbehov skal afklares *
- Øge budgettet til kunstindkøb til tidligere niveau – budgetbehov 200.000 kr. årligt *
- Kulturinstitutionernes driftstilskud skal reguleres ud fra befolkningstilvækst og følge generel pristalsudvikling - budgetbehov skal afklares *
- Forundersøgelse af 'Hit med historien' - musikken før nu og i fremtiden - budgetbehov 300.000 kr. *

Tema: Kultur er velfærd

Vi vil:

Udvikle byen med nye, markante kulturbyggerier som The Next Level og Nature and Science Museum
Have fokus på kultur, grønne områder og fællesskaber, når vi udvikler både i centrum og oplandet
Arbejde for at sikre kunsten og kulturens stemme og plads i den fysiske byudvikling
Igangsætte indsatser inden for kultur og sundhed
Have fokus på de positive fællesskaber, vi kan skabe med kultur
Styrke bæredygtig vækst i de kreative erhverv
Afsøge de kreative branchers potentiale ift. andre velfærdsdagsordener
Styrke samarbejdet med videns institutioner og koblingen mellem forskning og praksis

Sådan vil vi gøre det:

- Styrke kulturens rolle som dynamo i udvikling af bydele og lokalområder *
- Styrke samarbejdet mellem kultur og det øvrige erhverv, særligt turisme og detailhandel, ift. byens udvikling *
- Styrke anvendelsen af kunstfaglige kompetencer ifm. byudviklingsopgaver
- Arbejde for at sikre at kunst og kultur tænkes ind i løsningen af de øvrige velfærdsopgaver
- Bære erfaringer fra Kultur og Sundhedsplanen videre i samarbejde med relevante aktører med et fokus på kunst og kulturs betydning for borgernes trivsel *
- I samarbejde med bl.a. Sociale Forhold og Beskæftigelse, Børn og Unge, ungdomsklubber, foreninger og andre relevante aktører arbejde for at flere unge kan få del i de positive fællesskaber, kulturen tilbyder *
- Arbejde for at styrke bibliotekerne som arena for lokale fællesskaber og kulturaktiviteter *
- I samarbejde med Sociale Forhold og beskæftigelse arbejde med at skabe flere jobmuligheder på de aarhusianske kulturinstitutioner for især udsatte unge *
- Fokus på kunst og kultur ift. den demokratiske samtale - der er behov for at værne om og udvikle rum med plads til forskellighed, dialog og fællesskab*

Forslag, der kræver yderligere finansiering:

- Videreføre Frirum Aarhus-indsatsen for unge-fællesskaber efter 2025 – budgetbehov 2,5 mio. kr. årligt *
- Vikingmuseum Bispetorv - støtte op om realisering - budgetbehov skal afklares *
- Nyt Nature and Science Museum - støtte op om realisering - budgetbehov skal afklares
- Hæve 1%-reglen til 1,5% til kunstnerisk udsmykning ifm. kommunale anlægsprojekter svarende til den statslige sats. Derudover anbefales, at ordningen udvides til også at omfatte kommunens udendørs anlægsudgifter.
- Se på om 1% reglen kan udvides til andre kunstarter - budgetbehov skal afklares *
- Facilitering af kunstnerens rolle som konsulent / pilotprojekt – budgetbehov 250.000 kr.
- Arbejde målrettet for etablering af en regional spilpulje med substantiel ekstern finansiering i regi af Filmby Aarhus – budgetbehov 750.000 kr. årligt

- Forsøg med accelerator-program for spilvirksomheder i Filmbyens inkubationsmiljø – budgetbehov afklares *
- Kunst og kultur skal tænkes ind ift. beredskab og forsvar- budgetbehov skal afklares (kræver yderligere konkretisering) *
- Udvikling og udbygning af This Festival i samarbejde med bl.a. Øst for Paradis og aktører på Sydhavnen - budgetbehov skal afklares *
- Arbejde for at øge viden om relevante kulturtilbud hos fx sagsbehandlere, pædagoger og lærere, så de kan bruge dem aktivt - budgetbehov skal afklares *
- Udvikle Erhvervs- og Kulturforums rolle og engagement i byen (bevilling udløbet med 2025) - budgetbehov 500.000 kr. årligt *

Tema: Dannelse og uddannelse

Vi vil:

Give flere børn mulighed for at møde professionel kunst og kultur
Understøtte børn og unges muligheder for at udfolde sig kreativt og dyrke deres kreative talent
Skabe rum i byen, der understøtter kreativ leg og udfoldelse
Styrke talentmiljøer og kunstneriske fødekæder
Have fokus på at synliggøre og åbne de kreative netværk og miljøer i byen
Styrke de kreative ungemiljøer og skabe mulighed for, at unge kulturskabere kan teste deres ideer

Sådan vil vi gøre det:

- Styrke samarbejdet med folkeskolerne for at integrere kultur i undervisningen *
- Arbejde for bedre kontakt med unge på uddannelsesinstitutioner for at engagere dem i kulturprojekter*
- Udvikling af Brobjergskolen - de næste skridt i omdannelse af Brobjergskolen til et kulturelt kraftcenter for børn og unge samt talentmiljøer
- Understøtte udviklingen af en kulturfacilitet til børn i Bispehaven som led i helhedsplanen for området*
- I et samarbejde med byens unge-kulturaktører arbejde for at flere unge kan finde vej og engagere sig i de kulturelle og kreative fællesskaber
- Styrke samarbejdet mellem byens kulturaktører og ULF platformen, så endnu flere kan få glæde af kulturtilbuddene
- I et samarbejde med Børn og Unge have fokus på samarbejder mellem skoler, daginstitutioner og kulturinstitutioner i Aarhus *

Forslag, der kræver yderligere finansiering:

- Styrke Volume Village som platform for vækstlagets aktører – budgetbehov afklares *
- Renovering af MGK-Øs lokaler – budgetbehov 500.000 kr. *
- Sikre finansiering til Den Nye By frem mod 2027 – budgetbehov 500.000 kr. i 2026 og 2027 *
- Øge støtten til kreative ungemiljøer – budgetbehov 2 mio. kr. årligt
- Styrkelse af PUKK-puljen (Pulje til ung kunst og kultur), der løftes til tidligere niveau - budgetbehov 200.000 kr. årligt
- Drift af grej-bank, der kan hjælpe unge kulturskabere med adgang til nødvendigt udstyr – budgetbehov afklares *
- Med inspiration fra filmområdet etablere digitale overblik over mulige karriereveje i kulturlivet - budgetbehov afklares (kræver yderligere konkretisering) *
- Etablere FGK – talentlinje for litteratur – budgetbehov 600.000 kr. årligt
- Etablere ny børnekulturfestival - budgetbehov afklares *
- Søge om CoVe på Sydhavnen med afsæt i Filmbyen - budgetbehov afklares *
- Igangsætte indsats vedr. kobling mellem vækstlagsaktører og uddannelsesinstitutioner - fx kulturpraktik - budgetbehov afklares (kræver yderligere konkretisering) *
- Kulturrygsæk til alle børn i Aarhus Kommune / En strategisk kulturindsats i skolerne, hvor midler afsættes til at kulturinstitutionerne udarbejder målrettede tilbud som folkeskolerne kan benytte uden betaling – budgetbehov 5 mio. kr. årligt *

- Etablering af Kulturklasser på alle skoler hvor alle elever på skolens 3. eller 4. årgang får mulighed for at spille på to instrumenter igennem et skoleår i alt 140 kulturklasser i Aarhus – budgetbehov første år 24,6 mio. kr. herefter 14,9 mio. kr. årligt *

Tema: Åbne arme – åbent sind

Vi vil:

Styrke tilgængeligheden og åbenheden i byens kulturtilbud
Arbejde for at alle borgere oplever Aarhus som deres kulturby
Give flere mulighed for at deltage i positive, kulturelle fællesskaber
Styrke kunst- og kulturtilbud i hele byen
Arbejde for at nedbryde siloer og fremme dialog
Have fokus på at fremme kulturel diversitet
Bringe kunst og kultur ud i byrummet

Sådan vil vi gøre det:

- Fokus på diversitet, lighed og tilgængelighed i de kommende flerårige aftaler med byens kulturinstitutioner *
- Have fokus på barrierer og muligheder ift. at flere og nye publikumsgrupper kan finde vej i kulturlivet og få del i de positive fællesskaber
- I dialog med byens kulturaktører se på, hvilke udfordringer omkring mangfoldighed og ligestilling mellem kønnene, der kan være i forskellige dele af kulturlivet, og sammen med bl.a. Kultursamvirket drøfte, hvordan vi kan arbejde med udfordringerne for at fremme et mangfoldigt og inkluderende kulturliv.
- Arbejde for at fremme den kulturelle infrastruktur i hele kommunen bl.a. med et fokus på geografisk spredning af puljetildelinger *
- Bygge videre på de gode erfaringer med Kulturkammerater
- Styrke kommunikation og vidensdeling i kulturlivet for at nå ud til en mere mangfoldig målgruppe *

Forslag, der kræver yderligere finansiering:

- Styrke ældres kulturelle fællesskaber/styrke de ældste borgeres deltagelse i kulturelle fællesskaber – budgetbehov 750.000 kr. årligt *
- Fortsat understøttelse af Gellerup Art Factory og Kulturskoleaktiviteter i Gellerup - budgetbehov 500.000 kr. årligt
- Integrationsmedarbejder på kulturområdet til koordinering og igangsættelse af aktiviteter i bl.a. udsatte boligområder – budgetbehov 500.000 kr. årligt
- Videreføre de gode erfaringer fra Grib Engagementet til grupper med særlige behov – budgetbehov 2,5 mio. kr. årligt *
- Udbrede de gode erfaringer med Safer Spaces fra bl.a. Aarhus Volume, Klub 22 m.fl. – budgetbehov afklares *
- Initiativ vedr. anvendelse af computerspil og medieproduktion som afsæt for at arbejde med unge med særlige behov – budgetbehov afklares *
- Nedbryde sociale og økonomiske barrierer for at tage del i musiklivet med fx instrument-biblioteker og åbne øvelokaler – budgetbehov afklares *

Tema: Globalt udsyn og ansvar

Vi vil:

Understøtte byens professionelle kunstnere, kulturinstitutioner og frie aktører i deres internationale samarbejde
Arbejde sammen med CDEU og partnerne i Europæisk Kulturregion om at hjælpe kulturlivet bedst muligt på deres vej ud i Europa
Udvikle bypartnerskaberne i tråd med kulturpolitikens temaer
Have fokus på det gode værtskab
Styrke det internationale fokus i formidlingen af byens kulturtilbud
Dele vores erfaringer og lære af dem, der er gået foran os
Engagere os i globale dagsordener

Sådan vil vi gøre det:

- Arbejde for at sikre regionalt kultursamarbejde efter sundhedsreformens nedlæggelse af regionernes kulturindsats *
- Fortsætte samarbejde med Central Denmark EU Office om at fremme deltagelse i europæiske projekter og netværk (sikre EU-funding til kulturprojekter)
- Arbejde for forlængelse af Erasmus-akkreditering på kulturområdet efter 2027 *
- Videreudvikle samarbejderne med Manchester og Hamborg og udbygge det internationale samarbejde for at sikre globalt udsyn
- Sikre, at byens kulturtilbud som minimum kommunikeres på både dansk og engelsk
- Fortsat engagere os aktivt i relevante internationale netværk som fx Eurocities, European Capitals of Culture, Music Cities Network og Districts of Creativity
- Deltage aktivt, bl.a. med oplæg, på relevante konferencer nationalt og internationalt
- Tage imod delegationer fra ind- og udland og dele Aarhus' erfaringer
- Have fokus på, at de initiativer, der sættes i gang, medvirker til at fremme realiseringen af de udvalgte verdensmål

Forslag, der kræver yderligere finansiering:

- Ansøge om at få Aarhus udnævnt til Unesco City of Literature – budgetbehov 600.000 kr.
- Pulje til understøttelse af internationalt kultursamarbejde – budgetbehov afklares
- Måltrettet rådgivning af internationale kulturaktører – budgetbehov afklares *
- Etablere kulturel turistguide (forslag går specifikt på musik) – budgetbehov afklares *

Tema: Klima

Vi vil:

Etablere et klimapartnerskab for kultur, der skal arbejde for bæredygtig udvikling af kulturlivet og udvikling af konkrete tiltag

Indarbejde klimakrav i aftalerne med kulturinstitutioner og arrangører

Lære af gode erfaringer nationalt og internationalt

Engagere de kreative brancher i udvikling og kommunikation af indsatsen

Sådan vil vi gøre det:

- Fortsætte det grønne netværk for kulturaktører i samarbejde med bibliotekerne *
- Have fortsat fokus på nationale og internationale erfaringer, der kan bringes i spil i kulturlivets grønne omstilling
- Gennem unge-indsatsen Grøn Fremtid understøtte unges klimainitiativer *
- Arbejde for at Aarhus skal have det mest klimavenlige kulturliv (kræver yderligere konkretisering, fx se på muligheder i fremtidig svanemærkning) *
- Afsøge finansieringsmuligheder, der kan være med til at løfte den grønne dagsorden i kulturen i Aarhus*

Forslag, der kræver yderligere finansiering:

- Etablere et sted til udvikling og vidensdeling af klimavenlige løsninger i kulturlivet- – budgetbehov afklares *
- Afsøge mulighed for at fundraise til udvikling af filmfortællinger med fokus på globale dagsordener – ud fra et lokalt/regionalt afsæt (særligt klimafortællinger) – budgetbehov afklares *
- ReUse for kulturaktører (kræver yderligere konkretisering) – budgetbehov afklares *